

Висновок. Безсумнівно, робота в громаді – це надзвичайно складний вид діяльності, який потребує системного підходу і різнопланових знань. Саме тому інтенсивна підготовка майбутніх соціальних працівників до такої роботи спирається як на вивчення специфічних методів роботи у громаді, так і методик оцінки потреб громади, планування програм та їх інформаційного супроводу.

Сьогодні робота в громаді розглядається як інтеграція різних методів, які ґрунтується на певних ідеях взаємозалежності індивідуальних та суспільних проблем клієнтів соціальної роботи. Її досліджують як соціально-політичний засіб задоволення потреб та інтересів громадян, а також можливість для стимулювання очікувань громадян і їхніх колективних дій щодо поліпшення умов власного життя. За теоретичними моделями соціальної роботи в громаді є велика практика, що має національні відмінності та сягає корінням у традиції конкретного суспільства, спирається на суспільні цінності.

Список використаних джерел

1. Спікер Н. Соціальна політика: Теми та підходи. Пер. з англ. К.: Фенікс, 2000. 157 с.
2. Ткаченко М., Король І., Ткаченко А. Формування громадської думки в галузі прав дітей з психіатричними діагнозами. К. : Арктур-А, 1999. 301 с.
3. Федюк В., Вандич В. Конкурс на проведення соціологічного дослідження для визначення пріоритетів соціально-економічного розвитку міста Коломия // *Інформаційний електронний бюлетень «Гурт»*. 2003. №31(168). С. 13-20.

Liudmyla Petryshyn

*Dr. Sc. (Pedagogical), Professor,
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University,
Ternopil, Ukraine*

Yurii Hnatyshyn

*PhD-student Ternopil Volodymyr Hnatiuk
National Pedagogical University, Ternopil, Ukraine*

THE ROLE OF MEDIATION AND THE MEDIATOR IN CONFLICT RESOLUTION

Unfortunately, conflicts are an integral part of human life. And therefore, for many centuries, mediation has been developing in the world as a way of peaceful resolution and settlement of conflicts between people and communities, various social groups. As an alternative dispute settlement process mediation has been developing in Ukraine for about 20 years. The National Association of Mediators of Ukraine notes that the use of mediation is useful for solving many conflicts, especially those that are sensitive to the preservation of relationships and risks of reputational losses (family, commercial, labor, etc.).

Currently, mediation, as an effective method of alternative dispute resolution, is widely used in the business environment, in family disputes, in the social sphere, in the IP and IT spheres, and in working with communities. For example, the use of mediation in family conflicts leads to a decrease in the number of conflicts resolved in court by up to 60%. But when it comes not only to issues of divorce, property distribution, alimony collection, determining the child's place of residence, establishing the procedure for the participation of each parent in the child's upbringing, in which mediation is currently the most effective tool, then this procedure can help resolve conflicts and between representatives of different generations in the family (parents-children-grandparents), issues of inheritance, procedures for establishing guardianship and adoption, raising children. Mediation teaches how to build relationships and find solutions based on a person's interests, values, needs, feelings, and not based only on his emotional reactions, behavior, and principled positions.

Mediation, as a process, has its own structure and principles, which distinguish it as one of the forms of mediation. Yes, the advantages of the mediation process are, first of all, its confidentiality: all information that the mediator receives in the process of negotiations from both parties and from each party separately is confidential and cannot be disclosed. In addition, the parties may decide that even their participation in this procedure, its application to the resolution of the disputed situation that has arisen between them, is confidential. All participants in the process voluntarily participate in the mediation process

and at any stage can decide to withdraw from the process. The mediator himself has this right.

An important component of the process is that the mediator is a neutral party who does not have his own competence to make decisions or generate options for different decisions, the mediator, as a mediator, does not express his preferences, is not an arbitrator and a judge, and therefore during the process he does not express any - any evaluative judgments about any of the parties and their positions, his task is to move between the parties, to be a transmitter and a catalyst that contributes to the effective search for the best solutions, taking into account and revealing the interests of each of the parties.

The mediator, who is responsible for conducting and managing the process of mediation negotiations, with the help of the professional tools and knowledge known to him, creates for the parties the most productive space of understanding for them to make effective decisions on their own, aimed at satisfying their needs and interests.

So, in our flexible and fast-moving world, when we spend a lot of time building and establishing any relationship and value our peace, because the world is full of conflicts, disputes and confrontations, and the courts, which perform the function of protection of the "fair" referee, are mostly no longer keep up with the changes and needs of society, the speed of their decision-making and consideration of cases is extremely low, and therefore the era of alternative means of protecting one's interests is coming, which, among other advantages, has the most important: saving time, flexibility of the process, protection and preservation of reputation, image and relationships (personal, business, etc.), confidentiality, economic feasibility. The relevance and significance of the problem of the formation of socio-legal competence of a social work specialist increases in connection with the introduction of the competence approach into the system of professional education. There is an obvious need to use such organizational forms, methods and learning

technologies that would allow a specialist to actively engage in an independent search and discovery of new, professionally necessary things.

Literature

1. Білик Н.М. Уведення технології медіації у роботу соціального педагога // Актуальні дослідження в соціальній сфері: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Одеса, 15 січня 2013 р. /гол. ред. В.В.Корнєшук. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2013. С. 213-215.

2. Гірник А.М. Основи конфліктології. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Києво-Могилянська академія. Київ, 2010. 222 с.

3. Петровська К. Особливості розвитку медіаторської компетентності майбутнього фахівця в галузі соціальної роботи / К. Петровська, А. Тургенєва // Наукові записки БДПУ. Педагогічні науки, 2022. №3. Режим доступу: <https://www.cpp.com/pdfs/smp248248.pdf>С.104-111;10.31494/2412-9208-2022-1-3-104-111 (дата звернення: 10.04.2023).

4. Петришин Л. Й. Роль соціального працівника як медіатора у врегулюванні конфліктів. *Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*, 2017. Вип. 24 (2-2017). Ч.2. С. 163 – 171.

5. Русинка І.І. Конфліктологія. Психотехнології запобігання і управління конфліктами. Київ: Професіонал, 2007. 332 с.

6. Техники и технологии эффективной медиации. Режим доступу : <http://studme.org/> (дата звернення: 10.04.2023).

Оксана Повідайчик

*професор, доктор педагогічних наук,
професор кафедри соціології та соціальної роботи*

Антоніна Реблян

аспірантка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи

Юрій Попик

аспірант кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород

ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН

У статті досліджується питання організації науково-дослідницької діяльності майбутніх соціальних працівників у вищій школі скандинавських країн. Проаналізовано зміст освітніх програм деяких університетів Данії, Норвегії, Швеції. Виокремлено освітні компоненти, спрямовані на формування готовності студентів до науково-дослідницької діяльності.